

Інформаційна довідка
щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу
України та деяких інших законів України щодо особливостей надання
відомостей публічних електронних реєстрів, держателем яких є
Міністерство юстиції України, та деяких інших
публічних електронних реєстрів»
*(реєстр. № 11533 від 29.08.2024 р.)**

Анотація. Інформаційна довідка містить результати аналізу проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей надання відомостей публічних електронних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, та деяких інших публічних електронних реєстрів» (реєстр. № 11533 від 29.08.2024 р.).

Ключові слова: місцезнаходження юридичної особи; захист інформації; види діяльності, пов'язані з виробництвом зброї та боєприпасів; Єдиний державний реєстр.

Вступ. Метою законопроекту, як зазначається в пояснювальній записці до нього, є підвищення безпеки діяльності оборонних підприємств в умовах ведення воєнних дій проти України шляхом обмеження можливості отримання вільного, безперешкодного доступу до відомостей реєстрів про оборонні підприємства, їх види діяльності, місцезнаходження та тимчасового обмеження такого доступу до місцезнаходження об'єктів нерухомого майна, які належать таким підприємствам, та відомостей щодо об'єктів інтелектуальної власності, пов'язаних зі сферами національної безпеки і оборони, із забезпеченням цілісності функціонування таких реєстрів та мінімальних обмежень доступу до відомостей реєстрів для фізичних та юридичних осіб.

Основна частина. Необхідність розробки законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці до нього, обумовлена «недосконалістю правового регулювання та способів функціонування державних реєстрів, за яких одночасно існують і надмірні обмеження відомостей реєстрів і вільний доступ ворога до інформації про оборонні підприємства, що як наслідок спричиняє високі безпекові ризики». У зв'язку з цим пропонується внесення змін до статті 93 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), а також законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про Державний земельний кадастр», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів», «Про авторське право і суміжні права».

На підставі аналізу положень законопроекту вважаємо доцільним висловити такі міркування.

У контексті пропонованих проектом змін до статті 93 ЦК України дискусійними, із позиції узгодженості із загальними положеннями про юридичну особу, є положення щодо відомостей про адресу юридичної особи, з якою забезпечується зв'язок. Адже пропоновані положення не розкривають

«особливості» такої юридичної особи. ЦК України є основним актом цивільного законодавства України, норми якого визначають, зокрема, загальні положення про юридичну особу (її відокремлені підрозділи – філії, представництва), що містяться в Главі 7 цього Кодексу. Так, згідно з положеннями статті 89 ЦК України юридична особа підлягає державній реєстрації у порядку, встановленому законом. Дані державної реєстрації включаються до Єдиного державного реєстру, відкритого для загального ознайомлення. До Єдиного державного реєстру вносяться відомості про організаційно-правову форму юридичної особи, її найменування, місцезнаходження, органи управління, філії та представництва, мету установи, а також інші відомості, встановлені законом. У зв'язку з цим вважаємо за доцільне обмежитися пропонованими змінами до статті 7 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», якими передбачається, що особи, які здійснюють види діяльності, пов'язані з виробництвом зброї та боєприпасів і складових частин до боєприпасів, вибухових речовин, військових транспортних засобів, спеціальної техніки, повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування, приладів для оптичного прицілу, приладів для оптичного позиціонування та орієнтування, а також ремонт і технічним обслуговуванням повітряних і космічних летальних апаратів, мають право вносити до Єдиного державного реєстру відомості про їх місцезнаходження, дані про будь-яку адресу, за якою забезпечується зв'язок з ними, зокрема надходження документів від державних органів.

Висновки. Пропоновані законодавчі зміни щодо додаткового захисту публічних електронних реєстрів стосовно відомостей про оборонні підприємства, їх види діяльності та місцезнаходження заслуговують на увагу. Водночас урахування висловлених застережень дозволить уникнути ризиків щодо неузгодженості положень законопроекту з чинними нормами ЦК України в частині загальних положень про юридичну особу.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*